

Nieuwsbrief

Ein Bustan

Vriendenkring Nederland

- Zomer 2008 - Jaargang 2. - nr 1.

Inhoud:

- **Cornelis Boogerd:** *Bij deze uitgave – 60 jaar Israel - 1. Amir Shlomian: Drie jaar Ein Bustan - 2. Avner Matsliach-Hanoch: Natuurlijke groei - 3. Fahima Chilf: Mijn droom - 4. Olga Wadim Zidan en Rachel Gottlieb : Brood en Zout tussen ons - 5. Vally Cornelius : Kun je zingen? - 6. Vally Cornelius: Het feest der bomen - 7. Cornelis Boogerd: Vredespedagogie - Activiteiten overzicht + Vally Cornelius : Wint de duif? - 8. Over de Werkgroep Ein Bustan Nederland - Colofon/ Hoe U Ein Bustan kunt steunen.*

Een Andere Wereld Is Mogelijk

De kinderen van Ein Bustan groeten U

Beste vrienden van Ein Bustan,

U leest de derde uitgave van de digitale Nieuwsbrief voor de Vriendenkring van Ein Bustan. Ein Bustan is een vrije kleuterschool in Israel waar Joodse en Arabische kinderen in een gemengde klas samenkomen. De feesten van beide religies worden gezamenlijk gevierd, de Joodse en Arabische taal worden afwisselend gesproken. Op deze manier hopen de initiatiefnemers een klimaat te scheppen dat helpt om de kloof tussen beide bevolkingsgroepen te overwinnen. Vredespedagogie in de praktijk dus, met alle vragen en verrassingen die een pionierssituatie met zich meebrengt. In deze derde editie vindt u bijdragen van *Amir Shlomian*, de oprichter van Ein Bustan. Hij schrijft over de actuele situatie van de kleuterschool na drie jaar. Ook zijn er berichten van *Avner Matsliach-Hanoch*, een Joodse vader, en van *Fahima Chilf*, een Arabische moeder van Ein Bustan. Zij geven een indruk van hun beleving en ervaringen met de kleuterschool. *Olga Wadim Zidan* en *Rachel Gottlieb* geven een praktisch voorbeeld van hoe een afstemming gevonden werd over het omgaan met de Shabbat in de kleuterschool. *Vally Cornelius*, medeoprichtster van de Werkgroep Ein Bustan, schreef drie bijdragen: één over Tu Be Shvat, een religieus feest dat zij meevierde in de kleuterschool, één over haar ervaring met een vergadering van de leerkrachten in Ein Bustan, en een bericht over haar nieuwe actie om keramische vredesduifjes te verkopen ten bate van Ein Bustan. Dit bericht vindt in de rubriek *activiteiten*. U ziet daar, dat de eerste storm van acties van het vorige jaar wat is gaan liggen. Toch mogen wij nog gestaag bijdragen ontvangen voor Ein Bustan op de rekening van Stichting Helias. De duivenactie van Vally Cornelius gaat verder.

In 2007 werd door vele acties van mensen in Nederland in totaal een bedrag van €13.000.- bijeengebracht. Dat was een geweldige hulp bij de start van de kleuterschool en de verbouwingen voor een peuterklas vorig jaar. Inmiddels zijn er ook vrienden in andere landen dan Nederland, die het initiatief een warm hart toedragen. Dat is alles zeer verheugend. Wij zullen de acties voor fondswerving daarom wat terugnemen totdat er weer een actuele behoefte is, bijvoorbeeld wanneer een nieuwe kleuterschool of een bi-culturele benedenbouw zou worden gestart. Het initiatief heeft echter ook een culturele uitstraling als vredesproject. En verder als een experiment voor bi-cultureel onderwijs aan kleine kinderen, wat een interessante ontdekkingstocht is. Om deze redenen willen wij de Nieuwsbrief ook verder blijven maken en rondsturen. De voorgaande nummers kunt U vinden op de website van Ein Bustan: www.ein-bustan.org. Wij wensen U veel leesplezier met dit nummer.

Cornelis Boogerd

Cornelis Boogerd : 60 jaar Israel

Op 15 mei van dit jaar is het 60 jaar geleden dat de Joodse staat Israel werd opgericht. In Israel zelf werd dat uitbundig gevierd. Belangrijke mensen uit de hele wereld kwamen feliciteren. Zo ook president Bush, die Israel prees en nog eens de onvoorwaardelijke steun voor het land uitsprak. Het woord Palestijn nam hij niet in de mond. Voor de Palestijnse bevolking die nu in of buiten Israel woont, heeft deze gebeurtenis dan ook een andere betekenis. Zij herdenken de *Nakba*, de 'catastrofe', als hun holocaust die al 60 jaar duurt, zonder schadevergoeding, zonder morele verontschuldigen of gedenktekens. Velen van hen werden vermoord en onteigend. Tientallen Arabische dorpen verdwenen van de aardbodem om de herinnering aan hun cultuur uit te wissen. 700.000 Palestijnen werden verdreven uit hun land. Daarmee

begon de Palestijnse diaspora. Hun nakomelingen verspreiden zich over de aangrenzende landen, en leven er ten dele nog steeds in kampen. In de zogenoemde Palestijnse gebieden die door Israel bezet worden gehouden leven zij een Gettobestaan, overgeleverd aan de willekeur van Israel. Dagelijks worden mensen vermoord, huizen vernield, voedsel, stroom, olie, water en medicijnen tegengehouden, vervoer geblokkeerd, mensen vernederd en gecontroleerd. Ook de Palestijnen in Israel zijn nog steeds tweederangs burgers. De Arabische Israelis mogen geen grond kopen, krijgen slechter onderwijs, en zijn uitgesloten van een aantal overheidsfuncties. Ook nu nog willen veel Joodse Israelis de overgebleven Arabische Israelis uit het land verdrijven.

Zo kan men zich vragen wat er na 60 jaar Israel te vieren valt. Na 60 jaar heeft de illegale kernmacht Israel nog steeds geen grondwet die de individuele grondrechten van de burgers garandeert, en geen vastgelegde grenzen. De Joden die in de staat Israel een veilige thuisbasis zochten zijn er onveiliger dan waar ook ter wereld. De optredens van Bush en de Israelische politici geven echter niet de indruk, dat men in die 60 jaar iets geleerd heeft dat naar een vreedzame oplossing leidt. Zo verklaarde mevrouw Litvi, de Israelische minister van buitenlandse zaken, dat er geen eigen Palestijnse staat zal komen zolang de Palestijnen het woord Nakba niet uit hun collectieve geheugen hebben gewist. Dat zal dus nog heel lang duren. Het probleem is echter niet de erkenning van de staat Israel maar de erkenning van de individuele grondrechten in welke staat dan ook.

Deze feiten zijn bedrukkend, en kunnen boosheid oproepen. Het is nodig, de locale en globale samenhangen onder ogen te zien en rechtvaardige oplossingen te verlangen, ook van onze Nederlandse staat. Maar boosheid is niet genoeg om een nieuwe wereld mogelijk te maken. Daarvoor moet uit een andere bron geput worden. Gelukkig zijn er in die situatie ook moedige mensen, die tegen de stroom in proberen de kloof en het wantrouwen te overwinnen. In de vrije kleuterschool Ein Bustan bouwt men aan een brug. Zaaien voor de toekomst noemt de initiatiefnemer Amir Shlomian dat. Zulke initiatieven zijn lichtbakens naar een toekomst, die van binnenuit wordt opgebouwd in de directe ontmoeting van mens tot mens. Aan die toekomst kan iedereen meebouwen die van goede wil is.

*Cornelis Boogerd
pinksteren 2008*

*

*

*

1. Amir Shlomian : Drie jaar Ein Bustan

Amir Shlomian

Beste vrienden, partners en sponsors van Ein Bustan,

Het einde van het derde schooljaar in de kleuterschool van Ein Bustan komt naderbij. Dat lijkt een lange periode – drie jaar – niettemin voel ik dat ons initiatief nog steeds aan het begin staat. Laten we niet vergeten welke enorme uitdaging wij op ons hebben genomen: om een pedagogische instelling van eerste kwaliteit te runnen, gebaseerd op de vrije school pedagogie, in twee talen, en daarbij ook veel aandacht te geven aan de twee culturen die in onze streek naast elkaar leven: de Arabisch-sprekende- en de Hebreeuws-sprekende culturen. Bovendien, kijkend naar de toekomst, zijn wij van plan om onze activiteiten verder uit te breiden: om volgende kleuterscholen op te richten, en om in onze hele streek werkzaam te worden voor zover het binnen onze vermogens ligt.

Onze waarden zijn die van broederlijkheid, acceptatie en interesse. We werken naar veranderingen toe, en naar de ontwikkeling van bewustzijn van menselijkheid in onze streek; wij weigeren ons neer te leggen bij het geaccepteerde idee, dat de twee buurvolken die in dit land leven vijanden zijn, en niet in staat zijn om samen te leven. Wij zien de vrije school pedagogie als een heilzame kracht in deze tragische situatie waarin kinderen van het ene volk niet samen kunnen opgroeien met de kinderen van het andere volk, en de mensen in de ene cultuur niet de gelegenheid hebben om de andere cultuur te leren kennen of de diepte ervan te leren waarderen. Vervreemding en verwijdering hebben een situatie gecreëerd, waarbij geen van beide volken in staat is om met de menselijke kwaliteiten van het andere volk mee te voelen, en daarom geneigd zijn om wantrouwend, angstig en aggresief naar elkaar te zijn, en vaak escaleert dit tot extreem geweld.

Hier nu, in deze wrede en moeilijke samenhang, hebben we een uniek en bijzonder zaadje geplant, dat hoop brengt op rust en broederlijkheid, op vrolijkheid en vrede: wij richtten een non-profit organisatie op, correspondeerden eindeloos met de overheidsinstanties, en hebben een eigen organisatiestructuur gezocht. Wij gingen van het ene bureau naar het andere, ontmoetten ouders en kinderen, schreven en vertaalden verhalen en liedjes, wij kregen een licentie van het ministerie van onderwijs, vierden de jaarfeesten van beide volken, vertelden verhalen in twee talen, probeerden verschillende pedagogische modellen uit, hielden eindeloze bijeenkomsten en bleven al die tijd in onze visie geloven. En nu is hij werkelijkheid geworden: een multiculturele en tweetalige, Arabische en Joodse kleuterschool.

Gidi en Amna spelen 'Het Verhaal van de drie vlinders'

Wanneer wij onze activiteiten nu evalueren, voor onszelf en voor onze vrienden, kunnen we niet vergeten hoe we in ons eerste jaar, als een pasgeboren kind, nog heel weinig wisten over de weg die we zouden gaan, noch over de moed die daarvoor nodig bleek te zijn.

In het tweede jaar oogstten wij de vruchten van de intenties en inspanningen, maar ook de onrijpe vruchten van de onervarenheid, het gebrek aan middelen en steun van de gevestigde orde.

Nu we in ons derde jaar zijn, hebben we geleerd van onze ervaringen, en proberen niet onze fouten te herhalen. We beginnen de draagwijdte te begrijpen van het werk dat nog voor ons ligt. Dat brengt ons soms tot wanhoop en de olopende moeheid die het bestaan van het project in gevaar brengen.

Hoewel er nog niet zoveel zichtbaar is voor de ogen van de waarnemer, zullen mensen met een opmerkzaam hart geen twijfel hebben over de betekenis van dit initiatief voor onze streek, en ook uiteindelijk voor de mensheid. Wanneer een kind drie jaar oud wordt, begint het zichzelf voor het eerst als Ik aan te spreken. Voor de eerste keer wordt het zich bewust van zichzelf als een wezen dat gescheiden is van zijn omgeving. Dat is misschien het juist moment voor zelf-onderzoek. Wij kunnen ons zelf voorstellen als een jong kind, dat naar zichzelf wijst en zegt: IK, en moed verzamelend zullen wij ons presenteren aan onze geliefde vrienden en aan onszelf in een adhoc-bericht.

Wij moesten onze uiterste krachten inzetten om de formele erkenning te verkrijgen, en daarmee ook de subsidies waar wij wettelijk recht op hebben. Ik heb goede hoop dat het einde van deze uitputtende periode in zicht komt, en dat wij een reguliere subsidie zullen krijgen in het komende schooljaar. De voortgaande onderhandelingen met het ministerie van onderwijs leidden soms tot beschamende situaties, waarin steeds weer nieuwe documenten overhandigd moesten worden, dagelijks telefonerend, en onze inspanningen hebben nog steeds geen resultaat opgeleverd! Al die tijd kon ik niet mijn volle aandacht geven aan al onze vrienden van over de hele wereld, en kwamen bedankjes soms te laat. Hierbij wil ik echter mijn diepe dankbaarheid uitspreken aan al de mensen die ons steunen. Zij zijn de echte partners op deze weg. Dank voor jullie geduld en begrip. Ik geloof dat we jullie goedgehartige schenkingen in een nabije toekomst kunnen gebruiken voor zaken als de opleiding van medewerkers en de verrijking van de kinderen, en om een systematisch leerplan te kunnen ontwikkelen dat meer en meer gezinnen zal aantrekken, zodat ze mee zullen doen, en wij ook meer aandacht van de media krijgen.

Ondanks de moeilijkheden hebben we besloten om aan het einde van dit derde jaar een stap op de plaats te maken, en waar te nemen wat er allemaal is gebeurd, voordat we met het vierde jaar beginnen. Onze bedoelingen om aan het einde van het tweede jaar te evalueren werden door de oorlog onderbroken, die in onze streek uitbrak; blijkbaar was dat nog niet het juiste moment ervoor. Om dit te kunnen doen, organiseren we begin juli een bijeenkomst voor de beoordeling en evaluatie, waarbij alle leerkrachten die in de kleuterschool werken deel zullen nemen, evenals al de ondersteunende medewerkers. De hoofdvraag die ons zal leiden is: wat kan de vrije school pedagogie bijdragen aan het bouwen van een brug tussen twee culturen? Tijdens een serie van zeven bijeenkomsten van vier uur zullen we onze observaties verdiepen van wat wij tot u toe hebben bereikt:

1. Wat is het karakter van de interculturele relaties in de kleuterschool? (tussen de kinderen uit de verschillende culturen, tussen de leerkrachten en de verschillende culturen, tussen de ouders, tussen de leerkracht uit de ene cultuur en een kind uit de andere cultuur, enz).
2. Wat is het karakter van de pedagogie die we hebben gekozen? Hebben wij het

- leren van een tweede taal aangemoedigd? Hoe? Kwam dit aan onze doelstellingen tegemoet? Hoe hebben wij verhalen verteld? In welke talen hebben we gezongen en gebeden?
3. Wat is de rol van het poppenspel in onze twee-talige kleuterschool? Wat kunnen we nog aan extras doen om de taalproblemen op te lossen?
 4. Welke feesten hebben wij gevierd en op welke manier? Welke boodschap hebben wij de kinderen overgebracht?
 5. Hoe besluiten wij welke taal in iedere situatie gebruikt wordt in de kleuterklas?

Ik zal u op de hoogte brengen van onze evaluaties en de conclusies die onze activiteiten in de toekomst een richting zullen geven.

Ik sluit af met mijn warme groeten nu wij de zomer naderen, wie weet ontmoeten wij elkaar nog eens in levende lijve,

met hartelijke groeten,

Amir Shlomian

Vertaling: C.Boogerd

* * *

2. Avner Matsliah-Hanoch : Natuurlijke groei

Beste vrienden en sponsoren van Ein Bustan,

Het is voorjaar, en we voelen de zomer al naderen, en daarmee ook het einde van het schooljaar. De kinderen groeien op voor onze verbaasde ogen - zij lijken altijd sneller te groeien dan wij verwachtten.

De kleuterschool wordt steeds mooier in haar eigen tempo. Eind februari kwamen we allemaal bijeen om de kleuterschool op te knappen. Ieder gezin nam de verantwoordelijkheid voor een klein deel van de klus, en met de begeleiding van de leraren konden we vele verbeteringen aanbrengen die de hele winter al moesten wachten: de poort heeft nu een slot en een sluitmechanisme dat twee vaders hebben bedacht. Een bodembedekking van fijne gravel werd onder de schommels aangelegd, het houten speelhuis werd geschilderd, en de ladder naar de tweede verdieping werd verstevigd. Boomstronken markeren nu het pad aan beide kanten en de kinderen vinden het leuker om van de ene naar de andere stronk te springen, dan over het pad te lopen – een vreugdevolle activiteit waardoor de ouders die haastig van hun werk kwamen iets langzamer gaan lopen... De schuur en het erf werden verstevigd, en nutteloze spullen opgeruimd. Een mooie overdekking werd over de zandbak gemaakt, zodat die zelfs op regenachtige dagen gebruikt kan worden. Een prachtige muurschildering verwelkomt nu iedere bezoeker aan de kleuterschool. De ton die buitenstaat, waarin de kinderen hun handen wassen na het spel met modder en zand, werd vergroot en verbonden met de waterleiding. (Dat heb ik gedaan! Mijn eerste ervaring met lassen...). Enkele moeders maakten koffie en cakes, andere zorgden voor een uitstekende lunch, en zo werd een werkdag gevormd in een dag met vele korte gesprekken, spel met de kinderen (die met hun blote handen en kleine emmers

het gravel uit de grote zakken naar de speelplaats brachten), een reünie met gezinnen van voorgaande jaren en ontmoetingen met degenen die mogelijk in de toekomst naar de kleuterschool komen.

De dagen vliegen voorbij, de tarwe groeit omhoog en vormt al aren. Dit gebeurt in feite helemaal vanzelf, (op het zaaien van de zaden na natuurlijk) met hulp van de zon en de regen en de verwachtingsvolle blikken van de kinderen. Zij volgen hoe de zaden ontkiemen en vergelijken onder elkaar welke bladeren sneller groeien. Spoedig zullen zij de tarwe oogsten, en dan zeven, malen, en het meel gebruiken om het platte brood te bakken in de kleistenen oven. De oven zelf zal gebouwd worden van de stenen die de kinderen zelf deze week zullen maken, en nu liggen te drogen in de zon.

Vele dingen blijken vanzelf te gaan, en wij willen die processen volgen en opnemen in onze ziel, terwijl er andere zaken zijn die van onze wil en onze daden afhankelijk zijn.

Soms vraag ik mij af tot op welke hoogte de kinderen geleid moeten worden bij hun ontwikkeling, en hoeveel vrijheid zij nodig hebben om eenvoudig zo op te groeien als de natuur het bedoeld heeft. Wanneer ik de leraren waarneem, zie ik de schoonheid van het evenwicht tussen deze beide kanten. En dat is helemaal niet zo makkelijk: aan de ene kant : in actie te komen, en aan de andere kant : de dingen hun eigen loop te laten. Dat innerlijke werk dat de leraren zo goed doen verdient bewondering.

Behalve het samen werken zijn er ook nog andere mogelijkheden voor de ouders, om de bi-culturele ontmoeting van de culturen te ervaren, die de kleuterschool iedere dag aan de kinderen aanbiedt. Wij vierden het islamitische feest **Eid El Edha** met elkaar. Wij bekeken een poppenspel door de leraren, over het thema *schenken*. Daarna liepen we rond een model van de 'Kaba', de heilige zwarte steen die in Saoedi Arabië is gevonden. Zo imiteerden wij de gewoonte van de pelgrims in Mekka op deze dag. Op **Tu B'shvat**, de Joodse bomendag, of geboortedag van de bomen, plantten de kinderen een boom in de tuin van een van de kinderen uit het dorp bij de kleuterschool. Bij het **Purim-feest** verkleedden de kinderen zich volgens hun kinderlijke fantasie, die geen religieuze, etnische of nationale grenzen kent. Luipaarden, leeuwen, princessen, feeën, spiderman, Peter Pan en Sneeuwwitje....

Naast de gezamenlijke vieringen, zijn de meest vreugdevolle gelegenheden waarbij de twee culturen elkaar beroeren, de informele dagelijkse ontmoetingen die zonder grote poespas verlopen wanneer we bij elkaar thuis op bezoek gaan – dankzij de vriendschappen die zich ontwikkelden tussen onze kinderen. Normale middagbezoeken.

Maar het is moeilijk om deze als bi-culturele ontmoetingen aan de duiden. Het zijn gewoon sociale bezoeken. En misschien is dit wel de echte verwerkelijking van het doel: dat dingen vanzelf gebeuren, op een natuurlijke manier. Zoals de groei van de tarwe die werd gezaaid.

Avner Matsliah Hanoch
Vader in Ein Bustan

Vertaling uit het Hebreeuws: Rachel Gottlieb
Vertaling uit het engels : Cornelis Boogerd

*

*

*

3. *Fahima Chilf : Mijn droom*

Fahima Chilf is een Arabisch-Bedoeïne vrouw en woont in het dorp Chilf. Zij heeft een bloemen- en cadeauwinkel in het dorp. Haar zoon Karem is vijf jaar oud, en gaat voor het tweede jaar naar de kleuterschool Ein Bustan.

Mijn Karem werd negen jaar na mijn oudere dochter Caroline geboren. Hij is een heel bijzonder kind. Ik wilde hem altijd al een opvoeding geven op een speciale plek die zou passen bij zijn rustige en stille persoonlijkheid.

Ik hoorde van vrienden over de kleuterschool Ein Bustan en de pedagogische benadering die vanuit het hart komt: een benadering die het kind ondersteunt en zijn onafhankelijkheid aanmoedigt, en hem de ruimte geeft om zijn ontwikkeling te gaan in zijn eigen tempo. Alles in de kleuterschool is natuurlijk en komt uit de natuur, het speelgoed is gemaakt van wol, hout, lappen...deze benadering geeft ons een gelegenheid om de dingen te herinneren waarmee wij zelf speelden kinderen in het dorp Chilf.

Nu beleeft mijn Karem zijn tweede jaar in de kleuterschool. Hij geniet van de warme en liefdevolle aandacht die hij krijgt, en ik voel dat deze kleuterschool een tweede baarmoeder is. Ik ben zo blij dat onze zoon het geluk had om zijn kindertijd in de anthroposofische en bi-linguale kleuterschool te mogen ervaren, en ben erg trots dat we de Joodse en Arabische kinderen dezelfde kansen geven in de opvoeding en het onderwijs.

Karem en Satya

Mijn droom is om het Karem mogelijk te maken, dat hij in dit systeem verder kan leren. Deze benadering ontwikkelt zijn persoonlijkheid en spreekt zijn innerlijke talenten aan tot aan het moment dat hij zijn leerweg kan voortzetten in een gemengde Joods-Arabische school. Dat is de droom van ieder gezin ins ons dorp Chilf en in de omgeving. Wel hebben we een probleem met de kosten ervan, andere

kleuterscholen zijn gratis (deze kleuterschool vraagt een ouderbijdrage, iets dat de meeste van onze gezinnen zich niet kunnen veroorloven). Ik persoonlijk heb me voorgenomen om een van de leden van de werkgroep te worden die zich voor de oprichting van zo'n gemengde school wil inzetten.

In mijn ogen is de inrichting van de kleuterschool perfect. Het erf buiten zou wel nog wat meer speeltuig en een speelveldje kunnen gebruiken. Ook zou ik graag nog wat meer bloemen en vazen voor de decoratie willen zien. En ten slotte wil ik mijn ondersteuning voortzetten, zodat we eventueel een gemengde Joods-Arabische school kunnen oprichten

Fahima Chilf

Vertaling uit het hebreuws: Rachel Gottlieb
Vertaling uit het engels : Cornelis Boogerd

* * *

4. Ola Wadim Zidan – Rachel Gottlieb : Brood en Zout tussen ons

Ola Wadim Zidan is een Arabische kleuterleidster, die in de begintijd van Ein Bustan meewerkte. Rachel Gottlieb is een zeer actieve Joodse moeder in Ein Bustan.

Brood en Zout tussen ons

Over de viering van de Shabbat in een Joods-Arabische kleuterschool Ein Bustan.

De viering van een uitgesproken Joodse feestdag (Shabbat) in een gemengde Arabisch-Joodse vrije kleuterschool werpt een dilemma op. In Joodse gezinnen, (en kleuterscholen) is de vrijdag gewijd aan de voorbereiding van de Shabbat, de Joodse rustdag. In de Arabisch-Islamitische cultuur worden de gebeden op vrijdag gehouden in de moskee, en alle commerciële activiteiten stoppen. Na de gebeden mag iedereen weer naar zijn normale activiteiten terugkeren.

In de Islamitische cultuur gelooft men, dat Adam, de eerste mens en profeet op Aarde, vanuit het paradijs op Aarde daalde op een vrijdag, en de "Yum Elkiama"(De laatste Dag) zal ook op een vrijdag plaatsvinden.

Nadat we de verschillende religies en leefstijlen nader bekeken, hebben we ons afgevraagd of de kleuterschool wel open zou moeten zijn op vrijdagen, en een eenvoudige oplossing zou zijn geweest, om maar helemaal dicht te blijven, ook al omdat veel Joodse gezinnen deze dag vrij hebben. Eventueel werd gedacht om de kleuterschool bijvoorbeeld iedere tweede vrijdag te openen.

Niettemin bleven de gecompliceerdere themas zo wel liggen : hoe deze dag op een

manier te vieren die zinvol is voor zowel Joodse- als Arabische kinderen, om de bijzondere sfeer ervan te verzorgen zonder de dag te monopoliseren met alleen Joodse gewoonten en liedjes aan de ene kant, en hem aan de andere kant ook niet te trivialisieren? De leerkrachten vonden vele Joodse gebeden en liedjes, maar niets geschikt in het Arabisch. Onze leidster besloot toen om in aanvulling op de Joodse liedjes (zoals "Lecha Dodi", waarin de koningin van de Shabbat wordt verwelkomd), en rituelen (zoals het aansteken van een kaarsje en het bakken van het Challabrood), om zelf een gebed in het Arabisch te componeren dat de kinderen samen zouden kunnen uitspreken, evenals een lied in het Arabisch over het bakken van het Challabrood (1.), dat de hoofdactiviteit is in de kleuterschool op vrijdagochtend.

In Ein Bustan, de gemengde Arabisch-Joodse kleuterschool in het dorp Chilf, komen de kinderen samen in een kring om de Shabbat te verwelkomen, een kaars wordt aangestoken, en zij zingen:

***Ya raba kalina eishin basalaam
Nurek nur zrir fee albi sar kbir
Ya raba kalina eishin basalaam***

Vertaling (Arabisch – Engels – Nederlands):

***Met Gods hulp zullen wij in vrede leven
Uw licht is klein, maar in mijn hart is het licht groot
Met Gods hulp zullen wij in vrede leven***

Ola zegt: "Wij strekken onze handen naar het kaarslicht en vullen onze harten met licht en liefde. De liefde, en vriendschap kunnen wonderen in ons leven scheppen, die we beleven met vreugde. Zo werken wij samen, Arabieren en Joden, en kneden het deeg, maken er verschillende vormen van, strooien er sesamzaadjes overheen, en leggen het in de oven...".

Ola heeft een speciaal lied in het Arabisch gecomponeerd over de voorbereiding voor de Shabbat, dat door alle kinderen in de kleuterschool wordt gezongen:

(De ritmische herhalingen en de rijm gaan in de vertaling verloren, daarom is hier een couplet in omgetaalde versie)

Raif El Juma (Het Vrijdagbrood):

***Badaii el halween - ajanto ajanto
Badaii el halween - rashito b'al samsam
Batnur el hami - chabazto chbazto
Hada raif el juma
Madwar umekamar***

Vertaling: (Arabisch – Engels – Nederlands):

***Met mijn twee goede handen kneedde ik, en kneedde ik
Met mijn twee goede handen strooide ik het sesamzaad er over
Ik bakte het, en ik bakte het, in een goede hete oven
Dat is het zoete Vrijdagbroodje
rond en gebogen als de Maan.***

-

*Stukje na stukje brak ik kleine brokjes om te delen in Ein Bustan
Kom en proef het, proef het – hoe heerlijk is het!
En hoe fijn is het om het brood samen te bakken.
Nu is er brood en zout tussen ons (2)
Nu is er vrede tussen ons.
Schenk ons Uw milde zegen, onze Grootmoeder Sarah,
Schenk ons Uw milde zegen, onze Grootmoeder Hagar (3)
Op deze Vrijdag
En op alle dagen.*

*Ola Wadim Zidan
Rachel Gottlieb*

- 1.) Het Joodse traditionele brood voor de Shabbat wordt "Challa" genoemd. Raif betekent een klein broodje.
- 2.) "Brood en zout tussen ons" is een Arabische uitdrukking voor vriendschap en vrede.
- 3.) Sarah en Hagar waren de twee vrouwen van Abraham. Volgens de traditie stichtte Sarah's zoon Izaak het Joodse volk, en Ishmaël, de zoon van Hagar, stichtte het Arabische volk.

*

*

*

5. Vally Cornelius - Kun je zingen, zing dan mee!

Kun je zingen, zing dan mee!

Begin dit jaar verbleef ik enige tijd in Israel. Zo kon ik de kleuterschool Ein-Bustan enige malen bezoeken.

Een keer werd ik door Amir Shlomian, de initiatiefnemer van Ein-Bustan, uitgenodigd een leraarsvergadering bij te wonen. Een bijeenkomst waar Gidi, de reeds bekende kleuterleider, Ibtisam, de nieuwe kleuterleidster en Amana, de peutersverzorgster aanwezig waren. De vrouwen, beiden Arabisch, spreken goed Hebreeuws. De voertaal zou dus Ivriet, het moderne Hebreeuws zijn. Dus ook voor mij te volgen.

Die avond reden we door de donkere nacht naar een voor mij onbekend dorp, niet daar waar de kleuterschool is. De vergadering zou bij Ibtasam thuis plaats vinden. Hoewel zij al ver in de twintig is, verbiedt haar vader haar s'avonds uit te gaan. Bij haar huis aangekomen, groot en verlicht, worden we blij ontvangen.

We doen onze schoenen bij de voordeur uit om niet de spic & span gedweilde plavuizen te verontreinigen. Hier en daar smukken mooie tapijten de vloer. Op een grote tafel is een groot assortiment aan gedroogde vruchten en gebak voor ons klaar gezet.

Amir, een lange, blonde hippie met blauwe ogen en zijn haar in een staartje. Ibtasam en Amara opgewekt maar ingetogen vrouwen. Gidi, een rustige man, een echte kleutervader en ik, een ex-vrije schoolleerlinge uit Nederland. Wat nu?

Kleuterleider Gidi in een Arabisch gezin

Amir, de muzikleraar stelt voor door zingen ons op elkaar af te stemmen. We staan in een kring en hij geeft een toon aan. Ik neem de toon over en hoor tegelijkertijd een ongrijpbaar vrouwelijk en mannelijk gegrom om me heen... Innerlijke verbazing. Ik kijk om me heen. Wat krijgen we nu? Alsof er niets bijzonders aan de hand is neemt Amir de situatie in ogeschouw, of beter gezegd in orenschouw.

Kent u de bejubelde film "As it was in Heaven"? - Een knappe, veel gereisde dirigent, die in een afgelegen Zweeds dorpje het kerkkoor aan het zingen wil krijgen. Al zijn handelingen worden door de streng Protestantse bevolking met argusblikken

gevolgd en vervolgens anders geïnterpreteerd dan bedoeld.

Dat mag Amir niet overkomen. Maar hoe dan wel? Wiegeliedjes, leuke kinderliedjes en liederen die over mooie feesten vertellen, dat willen deze mensen hartstochtelijk graag voor hun kleuters doen.

Nu zingt hij een toon en voert die *glissando* omhoog en omlaag. Een ondefinieerbaar gezingsang volgt hem. Na een langdurig geworstel kunnen de leerlingen de eerste toon nazingen. Na de eerste zullen de anderen volgen, daarvan zijn Ibtisam en Amana, Gidi en Amir overtuigd.

Op de weg terug vertelt Amir, dat het geen traditie is bij deze mensen om voor hun baby's en kleine kinderen te zingen. Wel, dat het zingen een onontbeerlijk onderdeel van de vrije school pedagogie is, dat het proces "zaaien voor de toekomst" vormgeeft.

Vally Cornelius.

Mei 2008.

*

*

*

6. Vally Cornelius : Het Nieuwjaar der bomen

Een andere keer, eind Januari als de regentijd bijna ten einde is, werd ik voor een groot feest uitgenodigd: TU(de 15^e) BE (in) SHVAT(de maand). Het is dan nieuwe maan in de vijfde maand van dat jaar. Immers, Rosh Ha Shanah, het "hoofd" van het jaar valt volgens onze kalender in de maand September.

Dit grote natuurfestival is het eigenlijke Rosh Ha Shanah van de bomen. Een heel oud

feest, reeds bijna twee duizend jaar geleden in joodse geschriften beschreven. Zoals overigens alle joodse feesten, uitgezonderd gedenkdagen, zijn die volgens de maancycli vastgelegd. Ook de Arabieren bezigen een maankalender. Zij leven ook sterk verbonden met de natuur.

Voor de pedagogen van Ein-Bustan een prachtig aangrijpingspunt dit gebeuren in al zijn facetten uit te diepen om de kinderen uit twee culturen iets gemeenschappelijks mee te geven. In tegenstelling tot b.v. de treurdag van de verwoesting van de tempel van Jeruzalem te vieren.

Die morgen bij aankomst zie ik opgetogen kinderen op zijn paasbest gekleed. De kleuterklas is prachtig versierd. Wij, de genodigden waaronder ouders, de kleuters en ook de peutergroep van Amna worden gevraagd plaats te nemen voor de bühne: een lage rechthoekige tafel. Gidi licht een tafelkleed op waaronder wat verborgen ligt. Klaarblijkelijk weten de twaalf kleuters precies wat, maar wachten gespannen af. Het is doodstil.

Op de bühne staan allemaal verschillende bomen. Gidi vertelt en speelt dan een boom, die niet tevreden is, dat hij nu juist die boom is. Iedereen volgt aandachtig het verhaal op de voet zonder te merken dat alles in het Ivriet gesproken wordt!

Bij mijn vorige bezoek, werden in het fameuze verhaal over Mozes in het biezen mandje en de dochter van de farao, de verschillende episoden door muziek onderbroken en afwisselend in het Arabisch en dan weer in het Ivriet verteld. Blijkbaar was dat geen goede manier geweest, werd daardoor de continuïteit van het verhaal verstoord. Bij navraag bleek, dat de kinderen al twee weken het "toneelstuk" gezien hadden, een dag in het Ivriet en een dag in het Arabisch.

Na afloop zitten we nog met z'n allen, zo'n 25 personen om lage tafels en krijgen allerlei gedroogde vruchten en noten aangeboden. Ieder kiest een handje vol wat hij lekker vindt en reikt naderhand niet meer naar het bord. De kinderen weten dat Ibtisam of Gidi nog een keer langs komen en vragen of ze nog wat willen. Met zegenende woorden wordt de ochtend afgesloten.

In de vroege morgenuren, werd mij verteld, waren de kinderen onder begeleiding van hun ouders en kleuterleiders een van de hellingen van het Bedoeïnen-dorp Chilf afgedaald. Daar hebben ze een boompje geplant, ieder kind één. Deze werden toegevoegd aan de kleine boomgaard met vruchtdragende bomen van de twee voorgaande jaren. Een oude wet van de natuur zegt, drie jaren achtereen geen vruchten van deze "nieuwelingen" te plukken. Die vruchten zijn voor de boom zelf.

Ein-Bustan bestaat dit jaar drie jaar. Dit jaar mag ze de vruchten van haar werk plukken!

Vally Cornelius
Mei 2008

*

*

*

7. *Cornelis Boogerd : Vredespedagogie*

Wat is vredespedagogie?

Normaal gesproken speelt de opvoeding zich af in de cultuur waar opvoeder en kind in leven, met alle gewoonten, waarden en normen daarvan. In sommige gevallen is dit normale pedagogische proces echter niet toereikend. Bijvoorbeeld, wanneer kinderen getraumatiseerd zijn door oorlogs- of natuurgeweld. In dat geval kan het pedagogische proces dienstbaar worden aan de therapie. Daarvoor is een bijzondere scholing gevraagd van de opvoeder. (1.) Een ander voorbeeld van een bijzondere situatie is, wanneer twee culturen op gespannen voet naast elkaar leven. De opvoeding kan dan de extra opgave krijgen om een brug te bouwen tussen de culturen, zij wordt tot vredespedagogie. Daarvoor zijn bijzondere inzichten en ervaringen nodig, die echter nog grotendeels ontwikkeld moeten worden, omdat het een relatief onontgonnen gebied is.

De vrije kleuterschool Ein Bustan in Israël is een initiatief dat op zoek is gegaan naar een brug tussen de Joodse en de Arabische bevolking. (2.) Het begon met het ideaal om een menselijker samenleven te realiseren, en ook de moed te vinden om die stap concreet te maken. Onderweg bleek, dat er vele vragen opgelost moeten worden, die men aan het begin niet had kunnen overzien. Wanneer een aantal vastliggende ideeën, gewoonten en omstandigheden niet meer dragen, dan moeten zij opnieuw bevestigd en verwerkt worden. Dat is een spannend en inspannend proces, dat echter wel tot nieuwe perspectieven kan leiden, zowel op pedagogische gebied als ook op het gebied van sociale verhoudingen, cultuur en religie. Voor wie dit aandurft, wordt deze weg tot een scholingsweg naar verdiept inzicht in zichzelf en de wereld.

Wat betekent de vredespedagogie voor het onderwijs?

Een klein kind integreert de omgeving door de nabootsing. Wanneer die omgeving een samenhangend voorbeeld is, gaat dat als vanzelf. Het kind voelt van nature: de wereld is goed zoals ik die om mij heen vindt. Dat grondgevoel neemt het mee vanuit de geestelijke wereld waar het vandaan kwam.

Wanneer de omgeving geen eenduidig voorbeeld geeft, wanneer sommige mensen 'goed' zijn en andere 'slecht', bijvoorbeeld vanwege hun religie of volkscultuur, neemt het kind ook die beelden diep in zich op. Later als volwassene wordt het dan heel moeilijk om zich daar eventueel nog van te bevrijden. Daarover schreef Avner Matsliach-Hanoch, een vader van Ein Bustan, een mooi bericht in Nieuwsbrief nr 2-2007. (2.) Hoe kun je kinderen in zo'n gespannen situatie een omgeving aanbieden, die hen niet die angst, wantrouwen en desinteresse inprent? Hoe kun je hen met de andere cultuur vertrouwd maken, zonder de eigen cultuur te verliezen?

Het wordt langzaam duidelijk hoe verreikend de vredespedagogie is. Wanneer je begint om zelfstandig over de eigen cultuur en die van een buurvolk na te denken, emancipeer je je ook van je eigen cultuur. Je neemt niet meer alles als vanzelfsprekend. Wanneer je in die cultuur en religie een innerlijke houvast vond, dan kan dat proces beangstigend zijn. Die spanning komt nog dichterbij, wanneer je met twee culturen een sociale ruimte deelt, zoals in de kleuterschool Ein Bustan. Daar worden de jaarfeesten van zowel de Joodse als de Arabische culturen gevierd, en er wordt bovendien in twee talen gesproken door de leerkrachten.

Opvoeding en religie

Wil je de jaarfeesten van twee religies samen vieren, dan stuit je op de vraag, hoe je een keuze maakt voor het ene of het andere feest. Het wordt dan duidelijk, dat je

vanuit een religieus gezichtspunt tot een andere keuze kunt komen dan vanuit een pedagogisch gezichtspunt. De jaarfeesten in vrije kleuterschool dienen het opvoedingsproces. Het meeleven met de seizoenen is een belangrijke oriëntatie voor het kind in de tijd en in de wereld om hem heen. Het kleine kind heeft van nature een religieuze relatie met de wereld, die hoeft daar niet nog extra door een bepaalde geloofsleer aan toegevoegd te worden. In principe is de opvoeder dus vrij om vormen te zoeken, die aansluiten bij de belevingswereld van het kind. In vroeger tijden hadden alle mensen zo'n open en religieuze verhouding met de wereld. Daarom zijn er vele vormen overgeleverd uit de oude culturen, die de religieuze beleving ondersteunen in overeenstemming met de missie en het karakter van dat bepaalde volk. De vredespedagoog is in eerste instantie pedagoog, maar probeert cultuurelementen van beide culturen in het opvoedingsproces te integreren in de hoop, dat de kinderen elkaar beter leren kennen en vertrouwen, en zo op een natuurlijke manier naast elkaar leren leven.

Religie

Op een bepaald niveau zou je de feesten kunnen zien als sociale activiteiten. Je kiest de leukste eruit, en kunt je verheugen over de gemeenschappelijke ervaringen. Je gaat dan echter voorbij aan de waarde van de feesten voor het pedagogische- én het religieuze proces, dat in iedere religie een andere kleur en inhoud heeft. Het woord religie betekent: her-verbinden (re-leggere). De religie is bedoeld als vorm om de levende verbinding met de geest te verzorgen. Alles wat daar buitenvaalt is geen religie meer. Wanneer de traditionele vormen echter niet meer vanzelfsprekend zijn, bijvoorbeeld bij de selectie voor het opvoedingsproces, dan moet een ander niveau gevonden worden om te beoordelen wat de religieuze waarde is van de feesten, de liederen en gebeden. In principe is dit de vraag naar de zelfstandige ervaring en beoordeling van de geestelijke werkelijkheid:

- ✓ Is de God van de Joden, van de Islamieten, van de Christenen dezelfde God?
- ✓ Naar welke innerlijke ervaringen leiden deze drie religieuze vormen?
- ✓ Hoe kunnen we een toegang toe vinden tot de werkelijkheid van de ander?
- ✓ Verlies ik niet juist de verbinding met de geest, wanneer ik mij los maak van de overgeleverde vormen en normen? En waar kan ik mij dan op richten?
- ✓ Ben ik niet een verrader van mijn omgeving, wanneer ik daar vanuit een vrijer standpunt naar kijk?

Het is begrijpelijk, dat mensen terugdeinzen voor deze vragen. Ze zetten de hele wereld op losse schroeven.

In vroeger tijden konden mensen de wereld van de geest onbevangen waarnemen, zoals wij nu de fysieke wereld als vanzelfsprekend waarnemen. De vele oude culturen getuigen van deze geestelijke inzichten, evenals de oude religieuze geschriften. De levende ervaring van de geest is echter voor de waarneming van de mens in deze tijd minder vanzelfsprekend geworden. Wij beleven de innerlijke werkelijkheid in ons zelf, in ons denken. Het reinigen en versterken van het denken kan echter tot een nieuwe toegang voeren tot de werkelijkheid van de geest, en ook een richting geven voor het religieuze gevoel en handelen.

De eerste stappen op die weg worden gemaakt wanneer je je vrij maakt van voorgegeven associaties. Daar kun je toe opgeroepen worden wanneer je op een open manier twee religies wilt leren kennen, en een brug wilt vinden voor de ontmoeting en waardering van elkaar. Je gaat dan op zoek naar nieuwe uitgangspunten, nieuwe idealen voor je gedrag. In zijn berichten spreekt Amir Shlomian over broederlijkheid, respect, interesse en medeleven. (2.) Die begrippen kende men in oude culturen niet op een zo vrije manier. Men beleefde de inhoud ervan op een directe manier, als een

wezenlijke kracht, een levende bron. Die kracht kon een hele cultuur een richting geven, om juist die bepaalde kwaliteit van menselijkheid te ontwikkelen. Zulke hoge idealen waren voor de oude mensheid de levende goden die zij aanbaden. Het medeleven wordt bijvoorbeeld uitgedrukt in het wezen van Buddha. De wijsheid in Zeus, Athene of Isis, de liefde op een bepaald niveau in Aphrodite, Freya of Istar. Algemeen menselijke broederlijkheid, liefde en innerlijke vrijheid zijn karakteristiek voor Christus uit de bijbel. Ook wanneer je deze idealen niet als goden benoemt, zijn zij een werkzame kracht. Verbindt je je met zo'n ideaal, dan kan die kracht werkzaam worden en verander je de wereld daarmee. Op die manier ontwikkelt iedere mens zijn eigen religieuze leven en kiest zijn eigen idealen. De moderne religieuze weg is daardoor verbonden met individueel bewustzijn, vrijheid en verantwoordelijkheid.

Vrije schoolpedagogie en vredespedagogie

De oprichters van Ein Bustan kozen de vrije schoolpedagogie omdat zij vinden dat die hun idealen het beste kan dienen. Waarom? Wat kan de vrije school pedagogie voor de vredespedagogie betekenen?

Om te beginnen gaat de vrije school pedagogie uit van een algemene menskunde als basis voor opvoeding en onderwijs. Die algemeen menselijke inzichten blijken vruchtbaar te zijn in alle culturen van de wereld. Er zijn vrije scholen in Japan, China, Brazilië, Afrikaanse landen, westerse landen, India, Egypte, Israël enzovoorts. De algemeen menselijke inzichten geven een instrument om ook de verschillende volksculturen te begrijpen en verdiepen.

Dat dit niet zo eenvoudig is wanneer sprake is van twee culturen blijkt uit de berichten in de Nieuwsbrieven. Het is heel spannend om te vervolgen hoe er oplossingen gezocht worden voor de bijzondere plaats van de Shabbat, voor het omgaan met twee talen, liedjes en gebeden. Hoe kies je voor een jaarfeest? Waarom vindt je het Bomenfeest geschikter dan het gedenken van de verwoesting van de tempel? De vrije schoolpedagogie wordt zo op een levende en creatieve manier in praktijk gebracht, en dat was ook de oorspronkelijke bedoeling. Ook de vrije scholen moeten zichzelf steeds opnieuw vragen stellen, en hun gewoonten en levensvormen bewust vernieuwen.

Een tweede reden waarom de vrije school waardevol is voor de vredespedagogie is omdat het kind daar niet alleen vanuit de cognitieve ontwikkeling wordt aangesproken, maar ook op het niveau van het gevoelsleven, het sociale leven en het handelen. De kunsten hebben in het pedagogische proces een belangrijke plaats. Zij verrijken het gevoelsleven, de waarneming, en de doorleefde toegang tot de leerstof. Ook de verhouding tot de natuur is een pedagogische waarde, zoals het meeleven met de jaargetijden, de groei van de planten, en het leren kennen van natuurlijke materialen. Dit zijn allemaal aanknopingspunten voor het openen van het gevoel, en voor het scheppen van een onbelaste ruimte waarin een brug tussen culturen op een natuurlijke manier kan ontstaan.

Vredespedagogie: Een weg naar jezelf

De vredespedagogie biedt een mogelijkheid, om in een bedrukkende situatie nieuwe ontwikkelingskansen te scheppen die elders misschien niet zo voor de hand liggen. Men wordt door de moeilijke omstandigheden aangezet om allerlei vragen te stellen, en daar een eigen weg mee te gaan. Bijvoorbeeld:

- ✓ Hoe kan ik in de vreemde gewoonten iets van mijn eigen menszijn terugvinden?
- ✓ Hoe kan ik in mijn eigen religie de levende ervaring van de geest vinden?
- ✓ Welke kleur, welk karakter heeft de vorm van mijn religie, en naar welke ervaring leidt die vorm?
- ✓ Hoe verhouden die zich tot de ervaringen van andere religies?

- ✓ Waar vind ik in een religie het algemeen-menselijke terug, dat ook mensen van een andere cultuur omsluit?
- ✓ Wat is in mijn religie de plaats en waarde van andere culturen?
- ✓ Wat betekenen de oude voorschriften voor onze tijd?
- ✓ Is het mogelijk om in onze tijd weer een levende bron te openen naar de geest?

In alle culturen zijn aspecten van het menszijn uitgedrukt. In vroeger tijden was men gebonden aan het volk, de cultuur en de religie waar men in geboren werd. Dat kon ook tot strijd voeren. Het is interessant om in de geschiedenis te vervolgen, hoe de mens aan de ene kant steeds individueler wordt, en hoe aan de andere kant de culturele rijkdom van de hele mensheid voor iedere mens meer toegankelijk wordt. Dat is niet toevallig. De weg van het individu naar zijn eigen diepste wezen voert naar de innerlijke verbinding met de mensheid als geheel. In de mate dat die verbinding naderbij komt, worden we iets meer mens.

Cornelis Boogerd
Pinksteren 2008

1.) Zie het werk van Beatrice Rutishauser op www.ipf.ch

2.) Zie de website van Ein Bustan, www.Ein-bustan.org, waar u ook de Nederlandse Nieuwsbrieven kunt vinden.

* * *

Activiteiten

Actie Kerken

Na de inzamelactie van *de Parkstraatgemeente* in Arnhem en de *Werkgroep Geloof en Samenleving* van de Remonstrantse Broederschap uit Utrecht van vorig jaar werd door de laatste nogmaals € 250.- geschonken.

Actie Tijdschrift Margriet

In oktober 2007 vierde het tijdschrift Margriet haar 70-jarig jubileum. Voor deze gelegenheid werden zeventig vrouwen uitgekozen die zich voor een goed doel inzetten. Uit duizenden voordrachten werd ook *Vally Cornelius* gekozen als ambassadrice voor Ein Bustan. Iedere vrouw kreeg € 1500.- te besteden voor haar initiatief. Bovendien kreeg ieder een jaar lang ruimte op de website van Margriet, om het eigen project te presenteren. U kunt Vally vinden op www.margrietsbeterewereld.nl onder het kopje: Margriets Betere Wereld Vrouwen. Vally's verhaal verscheen ook in het oktobernummer van Margriet.

Actie Dadels Voor Ein Bustan – Vrije School Nijmegen

Met de € 1500.- van de Margriet actie kocht Vally verse dadels uit Israel, en verkocht ze weer door. Vooral het *Karel de Grote College in Nijmegen* heeft daarbij zeer geholpen, zoals u kunt lezen in het verslag van Vally in de vorige Nieuwsbrief. De dadels werden door kinderen, ouders en leraren doorgegeven, waardoor er weer veel geld is opgehaald. Bij elkaar heeft de dadlactie ongeveer € 3500.- opgebracht. Bij deze bedanken wij iedereen die zich daarvoor heeft ingezet!

Actie Vredesduiven

Hieronder zal Vally Cornelius een bericht geven over haar actie Vredesduiven. U kunt aan deze actie ook meedoen. Informatie hierover geeft Vally Cornelius:

- e-mail: valentine.vornelius@hetnet.nl
- tel: 0318 - 414881

Vally Cornelius : Wint "De vredesduif voor Ein-Bustan" een prijs?

Het initiatief Ein-Bustan werd vorig jaar door het vrouwenblad Margriet als een van 70 goede doelen uitverkoren waarvoor vrouwen in Nederland zich vrijwillig inzetten. (1.)

Om daar uitdrukking aan te geven stelde ze mij €1500.- en een web-site ter beschikking om de joods-arabische kleuterschool een steuntje in de rug te geven en een grote publiciteit via haar abonnees. (2.)

Steeds weer probeert de redactie van "Margriets Betere Wereld" de 70 "betere" vrouwen op te peppen, nog meer publiciteit en daarmee nog meer schenkingen voor hun goede doel te verkrijgen. Ditmaal moesten we een pakkende slogan bedenken: kort en krachtig, zonder komma. Voordien was ik al begonnen met een nieuwe actie, genaamd: EEN VREDESDUIF VOOR EIN-BUSTAN. Die zin is kort en krachtig. Ommegaand heb ik die zin ingestuurd in de hoop dat mijn duif een prijs wint.

De vrouwen werkzaam in de Wereldwinkel in Wageningen waren zo genereus mij 1000 witte duifjes voor inkoopsprijs te verkopen. Het zijn aardewerken, ruim drie cm. grote vogeltjes, die een familiebedrijf in Peru exporteert naar ons land. Door het vogellijfje is een gleuf gemaakt.

Wij, tijdelijke "activisten" hebben er een oranje, opgerold papiertje ingestoken met het adres van Ein-Bustan (3.) en de Stichting Helias (3.) voor de grote donaties!

In de kraam van de Wereldwinkel, die deelnam aan een braderie ter ere van de Bevrijdingsfestiviteiten rond 5 Mei in Wageningen, hadden de duiven onderdak gevonden. Leuk bedacht, maar we hebben er maar weinig verkocht.

Het kan ook anders. Aan een kleurig koordje hebben we een of twee naast elkaar zittende tortelduifjes geregen. Of een duif met een blanco blaadje om poetische ontboezemingen verder te dragen. Maar "last but not least": een duif met een buxustakje i.p.v. olijftak is het helemaal. Nu nog de feesten en partijen waar we ze kunnen verkopen. In plaats van wilde ganzen vliegen nu 1000 vredesduiven uit voor EIN-BUSTAN!

P.S. Intussen heeft Heleen Broekema, fysiotherapeut uit Malden er 100 meegenomen. Op een familiefeest de mare verkondigd en de rest van de duifjes in de wachtkamer gezet.

Na drie weken kwam zij en overhandigde me een doosje, zwaar van de vele munten, met erin €215,09
. Dank jullie wel!

Vally Cornelius
Mei 2008

- 1) *Zie de vorige Nieuwsbrief van advent 2007 o.a. op: www.Ein-Bustan.org/Nederlands*
- 2) *Zie de website van Margriet: www.Margriet.nl*
- 3) *De adressen vindt U onderaan deze Nieuwsbrief*

* * *

8. *Over de Werkgroep Ein Bustan Nederland*

Het Arabische woord EIN BUSTAN is moeilijk te vertalen. EIN betekent zowel Oog als Bron – een BUSTAN is een ommuurde tuin met olijven en cactussen, zoals die in de Arabische gebieden veel te zien waren, maar nu vaak vervallen zijn. Het is een mooie naam voor een kleine oase van menselijkheid, waar de vrije school pedagogie op een creatieve manier vruchtbaar kan worden als vredespedagogie. De bron van de vrije school pedagogie is de antroposofie, die inzicht geeft in het wezen van de mens dat in iedere cultuur op een andere manier tot uitdrukking komt.

De Werkgroep Ein Bustan werd opgericht op 29 september 2006 door Vally Cornelius en Cornelis Boogerd. Vally heeft 14 jaar in Israël gewoond, en spreekt ook de taal. Regelmatig bezoekt zij haar dochter en kleinkinderen, die actief verbonden zijn met de kleuterschool Ein Bustan. Twee jaar geleden hield zij een inzamelingsactie voor dit initiatief, en bracht 7000.- € bijeen. Nu wilde zij haar actie een regelmatig karakter geven en zocht daartoe contact met ondergetekende, als bestuurslid van Stichting Helias. Samen richtten wij daarop de werkgroep Ein Bustan Nederland op, die met Stichting Helias een samenwerking vond. Tot nu toe ondersteunde Stichting Helias vooral initiatieven, die in Oost-Europa spirituele vernieuwing willen brengen, zoals vrije scholen, heilpedagogische initiatieven en biologisch dynamische projecten. Helias wil echter met de tijd meegaan, en ook open staan voor andere regio's, hulpvormen en initiatieven in een tijd, die steeds meer een globaal karakter krijgt.

Colofon:

U kunt Ein Bustan ondersteunen op de girorekening van Stichting Helias: **643965** onder vermelding van: **Ein Bustan**. Stichting Helias is een art. 23 stichting, waardoor u uw schenking van de inkomsten belasting kunt aftrekken. Inlichtingen over het initiatief bij:

- ◆ Vally Cornelius :
 - Telefoon: 0318-414881
 - e-mail : valentine.cornelius @ hetnet.nl
- ◆ Cornelis Boogerd: - e-mail: clboogerd @ zonnet.nl.

Namens Ein Bustan danken wij u voor uw steun,

*Vally Cornelius
Cornelis Boogerd*

Kinderen in de Ein Bustan kleuterklas

How you can help:

A donation to Maayan Babustan represents support for a future characterized by true friendship and peace.

Tax exempt donations in Euros may be sent to Foundation Helias, Akker 85 - 3732 XC De Bilt, The Netherlands, Account number 643965 at the Postbank in Holland . Please mark as donor advised to "Maayan Babustan" Contact:

Cornelis Boogerd, clboogerd@zonnet.nl

Vally Cornelius, Tel. 0318-414881 email: valentine.cornelius@hetnet.nl

It is also possible to send a donation directly to our bank account in Israel, the details are : Maayan Babustan (Amuta #580444263) account number: 283753, , SWIFT: POALILIT, Bank Hapoalim, Kiryat Tivon , Branch 735, Kikar Ben-Gurion 1, Kiryat-Tivon 36110, Israel

<p>Maayan Babustan Arab Jewish Waldorf Kindergarten, 13 Narkisim St. 36073, Kiryat Tivon, Israel, phone: +972-4-9536012 einbustan@yahoo.com web: http://www.einbustan.org</p>
